

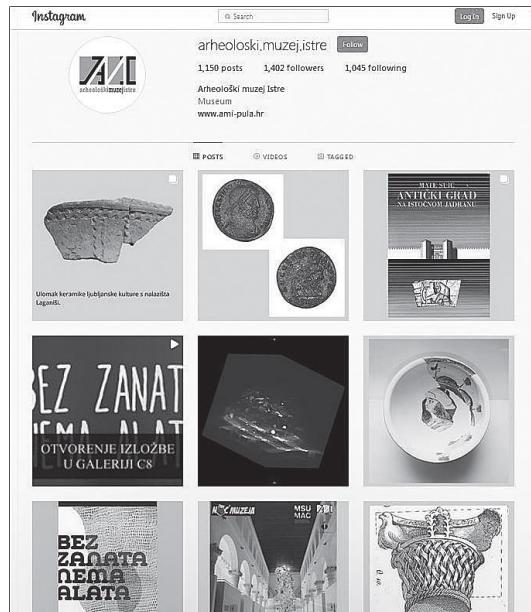
RAZVOJ DRUŠTVENIH MREŽA ARHEOLOŠKOG MUZEJA ISTRE

IM 52, 2021.
TEMA BROJA
TOPIC OF THIS VOLUME

DUNJA MARTIĆ ŠTEFAN □ Arheološki muzej Istre, Pula

TINA ŠIREC DŽODAN □ Arheološki muzej Istre, Pula

DARKO KOMŠO □ Arheološki muzej Istre, Pula

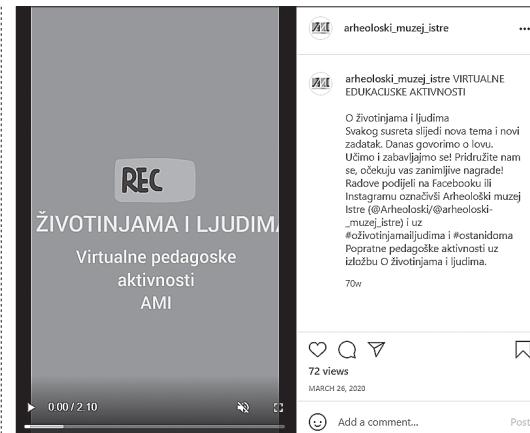

Uvod. Muzej kao mjesto edukacije koja se danas temelji na informalnom i neformalnom načelu učenja, a vezuje se za slobodno vrijeme i ugodu, od samih je početaka bio obrazovne naravi iako se odnos prema edukaciji i njezin status unutar muzejske institucije tijekom vremena mijenjao.¹ Upravo na tragu novih promjena u načinu komunikacije s publikom i edukacijskim pristupima nastao je i ovaj članak.

Zbog epidemije bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2 te nakon odluke o zatvaranju javnih institucija i prelasku na rad od kuće i Arheološki muzej Istre (AMI) našao se pred izazovima, koji su se posebice odnosili na komunikaciju s publikom.

Kako se gotovo preko noći počelo raditi od kuće, uslijedila je nagla promjena pristupa radu, što je otvorilo brojne nove mogućnosti. Edukacijski je odjel Muzeja prešao na mrežni rad s različitim dobnim i ciljnim skupinama, dok su društvene mreže AMI-ja oživjele objavama. U samo nekoliko tjedana AMI se prilagodio izvanrednim uvjetima i usustavio novi oblik komunikacije s publikom.²

U drugoj polovici ožujka, s prelaskom nastave na mrežne oblike, Edukacijski je odjel uz pomoć svih kolega

pripremio program za škole i širu publiku koji je vodila i koordinirala kustosica pedagoginja Tina Širec Džodan.

Društvene mreže AMI-ja postale su osnovni kanal komunikacije sa širim publikom i školama, kojima su upućeni pozivi za suradnju.

Koncept društvenih mreža AMI-ja osmišlja i uređuje kustosica Dunja Martić Štefan³ u suradnji s ravnateljem Darkom Komšom. Koncept obuhvaća suradnju zaposlenika svih odjela Muzeja koji sudjeluju u objavama iz svojih odjela i zbirk.

Početak tog razdoblja bio je ključan jer su se tijekom njega usustavili novi oblici komunikacije s publikom te je, iako se činilo kako će to biti samo privremeno, nakon nekoliko mjeseci postalo jasno da svjedočimo transformaciji ustaljenih oblika komunikacije između muzeja i publike. Komunikacija s publikom putem električnih medija i društvenih mreža postala je jednako važan segment muzejske edukacijske djelatnosti kao i klasična komunikacija u fizičkom prostoru.

Društvene mreže Arheološkog muzeja Istre

AMI je otvorio Facebook stranicu 2012. Informativna namjena stranice, kao i nedostatak strategije objavljivanja, stavio je Facebook stranicu AMI-ja @ Arheoloski u funkciju sporadičnog biltena, dok su se sva događanja održavala uživo ili preko društvenih mreža otvorenih za određene izložbe.⁴

sl.1. Instagram stranica Arheološkog muzeja: edukativni program za širu publiku

sl.2. Virtualne pedagoške aktivnosti: popratne aktivnosti uz izložbu *O životinjama i ljudima*

¹ Jelavić, Ž. „Muzej kao mjesto učenja i uloga muzejske edukacije“. http://izdavastvo.ffri.hr/wp-content/uploads/2016/11/Puriteka_3_izmjena.pdf.

² Martić Štefan, Dunja; Širec Džodan, Tina, „Novo normalno: Virtualni svijet muzejske pedagogije: edukacija na društvenim mrežama i u virtualnim učionicama“, *Novo normalno – zbornik radova 11. skupa muzejskih pedologa Hrvatske*, ur. Danko Dujmović (Zagreb: Hrvatsko muzejsko društvo, 2021.) (članak u tisku).

³ Dunja Martić Štefan za vrijeme rada od kuće završila je nekoliko mrežnih tečajeva za rad na društvenim mrežama.

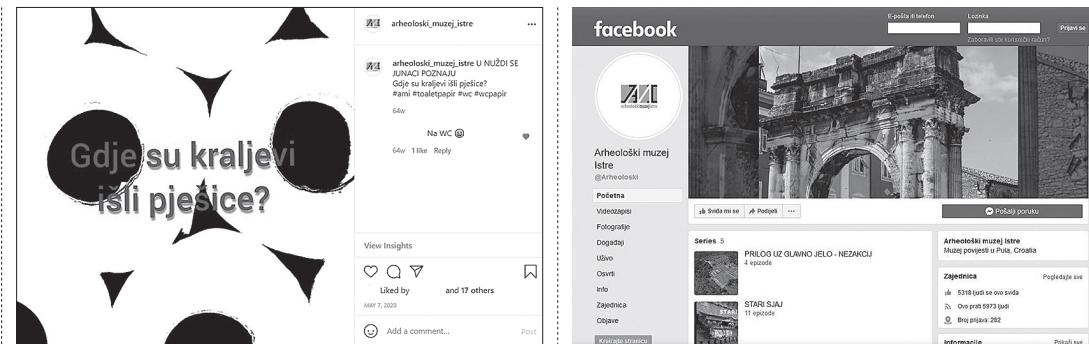
⁴ Uz izložbu *Histri u Istri* otvorena je 2013. istoimena Facebook stranica, YouTube kanal i mrežna stranica. Svi su i dalje dostupni, iako neaktivni. <https://www.facebook.com/HistriUIstri>; https://www.youtube.com/channel/UCJPF6Ro_jpT8TjUCI-HwNyUQ

<https://histri.hr> (YouTube kanal iste je godine iskorišten za objave s događanja *Spectacula Antiqua* u Amfiteatru.)

sl.3. Instagram stranica: Iz ciklusa *U nuždi se junaci poznaju*, https://www.instagram.com/p/B_4iMFPH2b/

sl.4. Facebook stranica Arheološkog muzeja Istre (otvorena 2012.)

Tablica 1. Raspored objava AMI-ja na Facebooku, Instagramu i Twitteru od ožujka 2020. do ponovnog oživljavanja kulturne ponude u ljetu 2020.

IZ ZBIRKI – izbor iz zbirki AMI-ja (Zbirka podvodne arheologije, Prapovijesna, Antička, Srednjovjekovna i Novovjekovna zbirka)

STARI SJAJ – izbor iz Konzervatorsko-restauratorskog odjela

BLAGO DOKUMENTACIJE – izbor iz Dokumentacijskog odjela

ZNANOST NARODV^I – izbor iz povijesti Edukacijskog odjela

PROZOR U DRUŠTVENE MREŽE – retrospektiva Prozora u prošlost

IZLOŽBE U GOSTIMA – izložbe AMI-ja na gostovanjima

SKRIVENA IZLOŽBA – gostujuće izložbe u prostorima AMI-ja

VIRTUALNE PEDAGOŠKE AKTIVNOSTI – uz izložbu *O životinjama i ljudima*

PRISJETIMO SE – crtice iz prošlosti Muzeja

IZ SUSJEDSTVA – događanja vezana za Muzej

U ožujku 2020. AMI je ugostio izložbu *O životinjama i ljudima*⁵ u Mujejsko-galerijskom prostoru Svetog srca. Otvorene izložbe bilo je planirano za 13. ožujka 2020. Dva dana prije otvorenja, 11. ožujka, proglašena je epidemija⁶ te je otvorenje odgođeno.

Muzej se našao u neizvjesnoj situaciji, s novom izložbom iza zatvorenih vrata, tek otvorenom izložbom u Galerijском prostoru C8 *Staklene svjetiljke kroz vrijeme – staklene svjetiljke u Hrvatskoj od 1. do 19. stoljeća*⁷ te izložbom iz ciklusa „Prozor u prošlost“ *Peka: tradicija pod žeravicom*⁸ u izlogu Carrarine 4 kao jedinom izložbom koju je bilo moguće pogledati jer je bila postavljena u izlogu dostupnom s ulice.

Uspostavljena je komunikacija s publikom putem društvenih mreža te su otvoreni *Instagram* i *Twitter* (@arheoloski_muzej_istre⁹, @am_istre)¹⁰. Dogovoren je raspored objava tjednom dinamikom, a one su prilagođivane pojedinim mrežama (tabl. 1.). Kvantitetom se nastojala podići vidljivost kanala, a kvaliteta sadržaja proizlazila je iz stručnosti autora. Na svakoj su mreži postavljane najmanje četiri objave na dan.

Ovjave na mrežama sadržajno su se podudarale, ali su bile usuglašene: na *Instagramu* je naglasak stavljen na fotografije, na *Facebooku* na tekst, a *Twitter* je donosio kratku informaciju o temi.

U međuvremenu, kako su se prostori AMI-ja otvarali za javnost, program je modifciran, a trenutačno se¹¹ uz tekuća događanja svakim radnim danom postavlja po jedna objava na *Facebooku* i *Instagramu*. Objave iz odjela i zbirki objavljaju se jedanput u dva tjedna te je uvedena objava iz novoosnovane Numizmatičke zbirke.

Twitter je preuzeo ulogu strogo informativnog kanala. Otvoreni su i novi kanali: *YouTube: Arheološki muzej Istre*¹² i *TikTok: @arheoloski.muzej.istre*.¹³

Mrežna komunikacija sa školama

U početnom razdoblju, od polovice ožujka do kraja školske godine, ostvarena je suradnja s pet srednjih škola te s dvije osnovne škole.¹⁴ U sklopu programa *Antička Pula* odrđeno je 5 – 6 nastavnih jedinica (ovisno o dobi) kojima su djeca pobliže upoznata s antičkim razdobljem Pule.

Gradivo je poslano nastavnicima elektroničkom poštom i *Google Driveom*, a oni su ga dalje dijelili u svojim virtualnim učionicama. Za srednje škole i predmetnu nastavu rad se temeljio na PPT prezentaciji, uz slikovne, video i zvučne zapise, dok su učenici razredne nastave gradivo dobivali putem zvučnog zapisa u trajanju od dvije do četiri minute. Priču je pratilo slikovno gradivo, a podijeljeno je putem Viber grupe, u dogovoru s učiteljicom razredne nastave. Svi su razredi, osim teorijskog dijela, gradivo obradivali i praktičnim radom, bilo kratkim esejima o temi, nastavnim listićima ili likovnim zadatcima. Svakog je tjedna obradivana nova tema. Pri sastavljanju gradiva kao osnovni izvor podataka služila je publikacija *Antička Pula*¹⁵ te podatci s mrežnih stranica AMI-ja.^{16,17}

Nakon završene edukacije sva su djeca dobila diplomu i prigodne poklone, a nastavnicima i školskim knjižnicama darovane su odabране publikacije AMI-ja. Učenici su dobili i stručno vodstvo spomenicima antičke Pule.¹⁸

⁵ Etnografski muzej u Zagrebu. Autorice izložbe su Željka Petrović Osmak, Tea Rittig Šiško i Gordana Viljetić.

⁶ Ministarstvo zdravstva Republike Hrvatske, „Odluka o proglašenju epidemije bolesti COVID-19 uzrokovana virusom SARS-CoV-2“, 11. ožujka 2020. <https://zdravstvo.gov.hr/UserDocs/Images/2020%20O%20PROGLAŠENJU%20EPIDEMIJE%20BOLESTI%20COVID-19.pdf> (pristupljeno 15. srpnja 2021.).

⁷ Izložba je otvorena 21. veljače, a prvi je put predstavljena u Muzeju antičkog stakla. Autori izložbe su dr. Vedrana Jović Gazić i dr. Berislav Štefanec.

⁸ Autor izložbe je Veseljko Bašić

⁹ Od 13. ožujka 2020. na https://www.instagram.com/arheoloski_muzej_istre/

¹⁰ Od 13. ožujka 2020. na https://twitter.com/am_istre

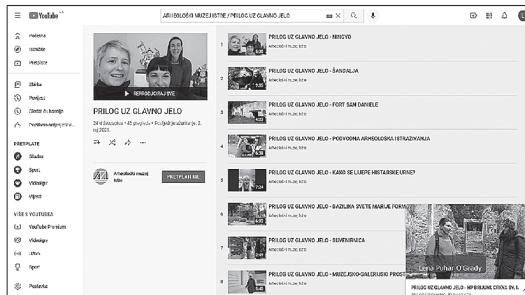
¹¹ Od lipnja 2021. godine.

¹² Od 12. studenog 2020. na https://www.youtube.com/channel/UCDp_MGw2rF79VeXP4_JGgA8A

¹³ Od 14. ožujka 2021. na https://www.tiktok.com/@arheoloski.muzej_istre?lang=en

¹⁴ Popis škola: Gimnazija Pula; X. gimnazija „Ivan Supek“, Zagreb; Ekonomski škola Pula; Srednja glazbena škola Ivana Matetića Ronjgovca, Pula; Strukovna škola, Pula; OS Vidikovac, Pula i OŠ Veli Vrh, Pula.

¹⁵ Buršić-Matijašić K.; Matijašić, R., *Antička Pula s okolicom* (Pula: ZN Žakan Juri, 1996.).

Edukativni programi za širu publiku

U početku prilagodbe novim uvjetima rada programi za širu publiku pratili su izložbu *O životinjama i ljudima*. Publike je svakog tjedna animirana kratkim crticama o izložbi, koje je pratio i zadatak. Objave su bile u kratkoj videoformi, u obliku izravnog obraćanja publici, a zadatci su koncipirani na zabavan način.

Videoobjave na društvenim mrežama AMI-ja

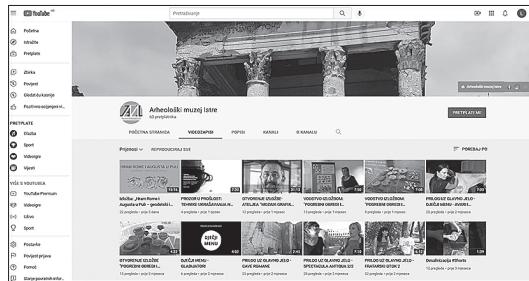
U doba pandemije postale su vidljive potrebe pojedinaca za kulturnim sadržajem, a rad od kuće i zatvaranje kulturnih institucija ponukao je publiku da takve sadržaje potraži na internetu.¹⁹

Kako bi zadovoljio svoju stalnu i stekao novu publiku, AMI je počeo producirati objave o kulturnoj baštini Istre na hrvatskom jeziku.

Prva videoobjava bila je ona o posjetu psa Manija izložbi *O životinjama i ljudima*, na koju su bili pozvani i kućni ljubimci. Video je snimljen kamerom pričvršćenom za ogrlicu psa iz *pasje perspektive*. Potom je uslijedio razgled izložbe *O životinjama i ljudima*.²⁰ Kontinuirano su objavljivani videoradovi iz arhive Muzeja. Virtualne pedagoške aktivnosti često su bile u videoformatu, kao i ciklus *U nuždi se junaci poznaju*, prilozi o intimnoj higijeni kroz arheološka razdoblja koji su snimani kamerama na mobilnim telefonima.

AMI je ponovo otvorio vrata svojih galerija 27. travnja 2020. U povodu Međunarodnog dana muzeja 18. svibnja snimljeno je prvo 7-minutno vodstvo izložbom *O životinjama i ljudima*.²¹ Nakon povratka na rad iz institucije došli smo do zaključka da se naša publika, kako na društvenim mrežama, tako i u neformalnom razgovoru, pita što se radi u Muzeju dok je bio zatvoren. Tako je nastao *Prilog uz glavno jelo*.

Prilog uz glavno jelo. Pojačana zastupljenost na društvenim mrežama i potreba za alternativnim pedagoškim pristupom doveli su do kratkog videoformata *Prilog uz glavno jelo*²², koji se objavljuje jedanput u tjednu – četvrtkom, a prati sve muzejske djelatnosti radi prezentacije rada Muzeja najširoj publici – pogled na izložbe, uvid u publici nevidljiv muzejski rad poput terenskih arheoloških istraživanja, približavanje rada restauratorsko-konzervatorskih laboratorija i predstavljanje spomeničke baštine Istre.

Naziv *Prilog uz glavno jelo* šaljiva je najava *Glavnog jela* – novoga stalnog postava AMI-ja.

Format je prilagođen dinamici društvenih mreža koje zahtijevaju neposrednost, demistifikaciju znanosti i muzejske institucije, osobni pristup, aktualnost sadržaja i autentičnost. Autentičnost se zrcali u pristupu sadržaju i lako dostupnim tehničkim rješenjima poput snimanja mobilnim telefonom, odnedavno uz pomoć stabilizatora s jednostavnim mikrofonima i obradu lako dostupnim i besplatnim amaterskim programima za montažu. Autorice i realizatorice tog formata su Dunja Martić Štefan i Tina Širec Džodan.

TikTok. AMI je aktivan na *TikToku* od početka ožujka 2021. Objave su prilagođene mlađoj publici te prate rad AMI-ja, ali i upoznaju publiku s osnovnim arheološkim pojmovima, lokacijama i spomenicima važnim za Istarsku županiju. Način snimanja i redoslijed objava prilagođuju se „materinskom jeziku“ mreže te se nastoji zadržati naoko spontan pristup. Objave su kratke i donose po jednu zanimljivost ili novu informaciju.²³

U kratkom vremenu postignut je odaziv koji je premašio naša očekivanja i potvrdio da su edukacijske aktivnosti na mrežama AMI-ja na dobrom putu u komunikaciji s publikom vrlo širokog spektra – novom publikom kojoj su sadržaji AMI-ja bili nedostupni bilo zbog velike fizičke udaljenosti, bilo zbog nezainteresiranosti za muzejske programe ili zbog nedostatka navike odlaska u muzeje. Cilj nam je okupiti mlade ljudi i pružiti im platformu na kojoj na neformalan način mogu komunicirati s Arheološkim muzejom.

EMA na TikToku. Edukativna muzejska akcija (EMA) ove je godine nosila naslov IZ/VAN/RED/NO!, a u sklopu nje AMI je priredio vodstva po Nezakciju i Amfiteatru u Puli.

U suradnji s Giulijom Codacci-Terlević, voditeljicom Edukacijskog odjela, Tina Širec Džodan i Dunja Martić Štefan osmisile su program vodstava za škole i mlađu publiku te ciklus objava na *TikToku* za širu mlađu publiku. Snimljen je uvodni video, 12 videa o Nezakciju i šest videa o Amfiteatru. Tih je 19 videa do završetka akcije 1. srpnja 2021. imalo doseg od 25 361 kanala.

Statistika društvenih mreža AMI-ja

AMI trenutačno objavljuje na pet društvenih mreža. Na njima je moguća promidžba plaćenim oglasima (*paid*) i prirodnim (*organic*) putem – aktivnim pružanjem

s1.5. Serija videozapisa *Prilog uz glavno jelo*

s1.6. Videobjave na društvenim mrežama AMI-ja. Kako bi zadovoljio svoju stalnu i stekao novu publiku, AMI je počeo producirati objave o kulturnoj baštini Istre na hrvatskom jeziku.

¹⁶ Arheološki muzej Istra, „Mrežne stranice Arheološkog muzeja Istrе“, <http://www.ami-pula.hr/> (pristupljeno 12. lipnja 2020.).

¹⁷ Martić Štefan, Dunja; Širec Džodan, Tina, „Novo normalno: Virtualni svijet muzejske pedagogije: edukacija na društvenim mrežama i u virtualnim učionicama“, *Novo normalno – zbornik radova 11. skupa muzejskih pedologa Hrvatske*, ur. Danko Dujmović (Zagreb: Hrvatsko muzejsko društvo, 2021.) (članak u tisku).

¹⁸ Vodstvo je realizirano potkraj ove školske godine, nakon popuštanja epidemioloških mjera.

¹⁹ UNESCO, „Cutting Edge: Brokering a new future for cultural policymaking“, <https://en.unesco.org/news/cutting-edge-brokering-new-future-cultural-policymaking> (pristupljeno 23. srpnja 2021.).

²⁰ Snimio dizajner postava u Svetim srcima Vjeran Juhas.

²¹ Prema pozivu TMNT-a na snimanje videovodstva u trajanju od sedam minuta, #7minutamuzeca, u povodu Međunarodnog dana muzeja u novonastalim uvjetima.

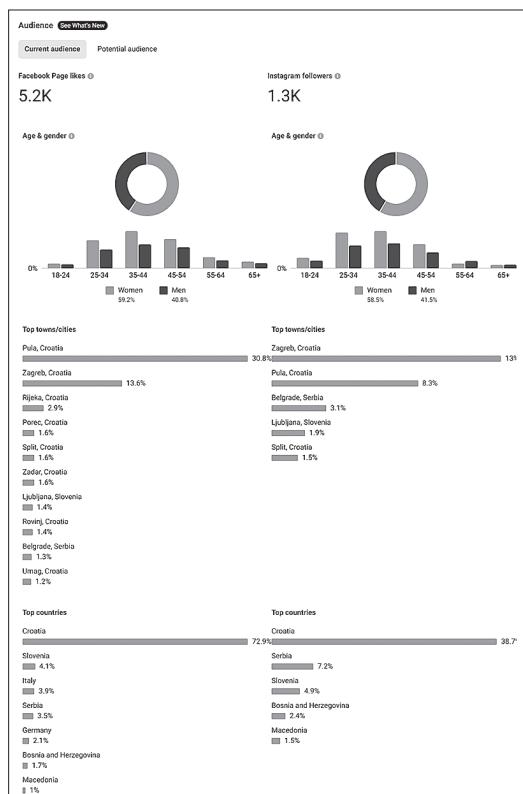
²² <https://www.facebook.com/watch/411544288891071/295585731447184>

²³ *TikTok* trenutačno nudi trajanje videa od 15, 60 ili 180 sekundi.

Tablica 2. Rast broja pratitelja AMI-ja

sl.7. Demografija preuzeta s Facebook Business Suite Arheološkog muzeja Istre, 15. srpnja 2021.

	FACEBOOK	INSTAGRAM	TWITTER	YOUTUBE	TIKTOK
Datum pokretanja mreže	2012.	13. ožujka 2020.	13. ožujka 2020.	12. studenog 2020.	14. ožujka 2021.
Broj pratitelja u travnju 2020.	4870	583	70	—	—
Broj pratitelja u lipnju 2020.	5037	744	109	—	—
Broj pratitelja u listopadu 2020.	5232	935	129	—	—
Broj pratitelja na kraju 2020.	5431	1096	146	4	—
Broj pratitelja 15. srpnja 2021.	5762	1316	190	56	3876

²⁴ Fulgoni, Gian, „How Brands Using Social Media Ignite Marketing and Drive Growth Measurement of Paid Social Media Appears Solid But Are the Metrics for Organic Social Overstated?”, *Journal of Advertising Research*, 55 (2015): 232.

²⁵ Facebook.com, „Facebook Recently Announced a Major Update to News Feed; Here is what's changing”, <https://about.fb.com/news/2018/04/inside-feed-meaningful-interactions/> (pristupljeno 16. srpnja 2021.).

²⁶ NapoleonCat.com, „Facebook users in Croatia June 2021”, <https://napoleoncat.com/stats/facebook-users-in-croatia/2021/06> (pristupljeno 16. srpnja 2021.).

²⁷ NapoleonCat.com, „Instagram users in Croatia June 2021”, <https://napoleoncat.com/stats/instagram-users-in-croatia/2021/06> (pristupljeno 16. srpnja 2021.).

²⁸ NapoleonCat.com, „Instagram users in Croatia June 2021”, <https://napoleoncat.com/stats/instagram-users-in-croatia/2021/06> (pristupljeno 16. srpnja 2021.).

²⁹ NapoleonCat.com, „Facebook users in Croatia June 2021”, <https://napoleoncat.com/stats/facebook-users-in-croatia/2021/06> (pristupljeno 16. srpnja 2021.).

³⁰ Nema samostalan pristup društvenim mrežama.

društvene mreže Muzeja većinom prati publike u dobi od 35 do 44 godine, s tim da *Instagram* blago naginje u korist mlađih pratitelja, onih u dobi od 25 do 34 godine, dok *Facebook* obuhvaća šaroliku skupinu od 25 do 54 godine. U Hrvatskoj je u lipnju 2021. na *Facebooku* najbrojnija dobna skupina bila ona od 25 do 34 godine (28 % ukupnog broja korisnika *Facebooka*),²⁶ dok je na *Instagramu* u istoj doboj skupini zabilježeno 34,3 % ukupnog broja korisnika *Instagrama* u Hrvatskoj.²⁷

Prema rodu posjetitelja, obje mreže AMI-ja ponajprije prati kategorija „žene“ (oko 60 %), dok je hrvatska statistika za lipanj 2021. na obje mreže relativno podjednaka, s blagim otklonom u korist osoba koje se izjašnjavaju kao žene (*Facebook* 51,4 %, *Instagram* 53,9 %).^{28,29}

Pratitelji AMI-ja većinom su s područja Hrvatske te iz Srbije i Slovenije, što je posebice vidljivo na *Instagramu*. *Facebook* pretežito prate Puljani, a iza njih su po brojnosti Zagrepčani, dok je na *Instagramu* obratno. Vidljiv postotak talijanskih pratitelja na *Facebooku* moguće je pripisati kulturno-geografskoj povezanosti Italije i Istre. Takva je slika očekivana s obzirom na to da je jezik komunikacije hrvatski.

Predviđena statistika pokazuje uspješnost u stvaranju sadržaja za ciljanu publiku tih društvenih mreža – za odraslu široku populaciju s razumijevanjem hrvatskog jezika. Izuzetak su edukativni programi namijenjeni djeci mlađoj od 13 godina.³⁰

Youtube i TikTok. Muzejska YouTube stranica sjedinjuje videoradove AMI-ja poput otvorenja izložaba, *Priloga uz glavno jelo* i predavanja uz izložbe.

TikTok je brzorastuća mreža koja rapidno stari i iz svoje glazbeno-zabavne uloge prelazi u edukativnu. Specifičnost algoritma jest da pratiteljima i njihovim kontaktima ne nudi sadržaj poput *Facebooka* i *Instagrama* već se on širi ovisno o tome koliko je gledan i koliko je posjetitelja ostvarilo interakciju s njim.

To je osnovni razlog velikog broja pratitelja na *TikToku* u odnosu prema drugim mrežama Muzeja. Neposrednim načinom komunikacije na *TikToku* AMI ponajprije cilja na mladu publiku koja samostalno pregledava mreže, pri čemu im želi ponuditi edukativni sadržaj u zabavnom formatu. Uz *TikTokove* objave povremeno se organiziraju

Facebook i Instagram – statistika. Iz dobne statistike *Facebooka* i *Instagrama* AMI-ja vidljivo je da te

LIVE događaji koji uključuju pitanja i komunikaciju s publikom.

Dana 15. srpnja 2021. AMI-jev *TikTok* imao je 3876 pratitelja.

Zaključak. Iako su mnogi muzeji prije ožujka 2020. imali barem jednu društvenu mrežu, a većina ih je imala mrežnu stranicu, pandemija je bila katalizator koji je pokrenuo modernizaciju muzejske edukacije i virtualne prezentacije muzejske građe.

U proteklih godinu i četiri mjeseca AMI je prenio komunikaciju i dio edukacijskog programa u virtualni prostor. Time je omogućen pristup stalnoj publici, ali je otvoren i poligon za novu publiku koja dosad nije imala pristup sadržajima Muzeja zbog mjesta stanovanja ili nezainteresiranosti za klasične muzejske sadržaje.

Iz statističkih podataka *Instagrama* vidljivo je da je otvaranjem *Instagram* stranice AMI dobio znatan broj pratitelja u Zagrebu, čemu je pridonijela i mrežna suradnja sa školama. Iz mrežne statistike i komentara publike također je vidljivo otvaranje Muzeja prema iseljenicima iz udaljenih krajeva i stanovnicima susjednih zemalja, kao i širokoj publici koja je prije marginalno pratila rad kulturnih institucija.

AMI je uvidio važnost mrežne vidljivosti, te će nastaviti s edukacijskim i prezentacijskim programima kako u prostoru novoobnovljenog Muzeja i njegovih popratnih prostora i zbirki, tako i na mreži.

LITERATURA

- Arheološki muzej Istre. „Mrežne stranice Arheološkog muzeja Istre“. <http://www.ami-pula.hr/> (pristupljeno 12. lipnja 2020.).
- Buršić-Matijašić, K.; Matijašić, R. *Antička Pula s okolicom*. Pula: ZN Žakan Juri, 1996.
- Mihovilić, K. *Nezakcij, Prapovijesni nalazi 1190. – 1953.* (Nesactium, Praehistoric finds 1900. – 1953.). Arheološki muzej Istre. Monografije i katalogi, br. II, 2001.
- Facebook.com. „Facebook Recently Announced a Major Update to News Feed; Here is what's changing“. <https://about.fb.com/news/2018/04/inside-feed-meaningful-interactions/> (pristupljeno 16. srpnja 2021.).
- Fulgoni, Gian. „How Brands Using Social Media Ignite Marketing and Drive Growth Measurement of Paid Social Media Appears Solid But Are the Metrics for Organic Social Overstated?“ *Journal of Advertising Research*, 55 (2015): 232–236.
- Jelavić, Ž. „Muzej kao mjesto učenja i uloga muzejske edukacije“. http://izdavstvo.ffri.hr/wp-content/uploads/2016/11/Puriteka_3_izmjena.pdf (pristupljeno 9. srpnja 2021.).
- Martić Štefan, Dunja; Širec Džodan, Tina. „Novo normalno: Virtualni svijet muzejske pedagogije: edukacija na društvenim mrežama i u virtualnim učionicama“. *Novo normalno – zbornik radova 11. skupa muzejskih pedagoga Hrvatske*, ur. Danko Dujmović. Zagreb: Hrvatsko muzejsko društvo, 2021. (članak u tisku).
- Ministarstvo zdravstva Republike Hrvatske. „Odluka o proglašenju epidemije bolesti COVID-19 uzrokovana virusom SARS-CoV-2“, II. ožujka 2020. <https://zdravstvo.gov.hr/UserDocsImages/2020%20CORONAVIRUS/ODLUKA%20O%20PROGLAŠENJU%20EPIDEMIJE%20BOLESTI%20COVID-19.pdf> (pristupljeno 15. srpnja 2021.).
- NapoleonCat.com. „Instagram users in Croatia June 2021“. <https://napoleoncat.com/stats/instagram-users-in-croatia/2021/06> (pristupljeno 16. srpnja 2021.).
- NapoleonCat.com. „Facebook users in Croatia June 2021“. <https://napoleoncat.com/stats/facebook-users-in-croatia/2021/06> (pristupljeno 16. srpnja 2021.).
- UNESCO. „Cutting Edge: Brokering a new future for cultural policymaking“. <https://en.unesco.org/news/cutting-edge-brokering-new-future-cultural-policymaking> (pristupljeno 23. srpnja 2021.).

Primaljeno: 30. srpnja 2021.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

THE DEVELOPMENT OF SOCIAL MEDIA OF THE ARCHAEOLOGICAL MUSEUM OF ISTRIA

When culture and art institutions were closed to the public in March 2020, the Archaeological Museum of Istria switched its communication with the public over to social media. To reinforce the existing Facebook page, Instagram and Twitter profiles were created and in November 2020 a YouTube channel. Since March 2021 the museum has also featured on Tik Tok.

In order to satisfy its existing and to gain a new audience, AMI started to produce announcements about the cultural heritage of Istria in Croatian, making use of social media as means of education and not only of information. A programme that was meant for schools was prepared to match that for the general public.

By way of answer to the question What Does a Museum Do When its Doors are Closed? a short video was produced called *Side Dish*, which tracked museum activities – a view of exhibitions, a look at museum work otherwise invisible to the public like archaeological field research, the work of the restoration and conservation laboratories and the presentation of the monumental heritage of Istria.

sl.8. *TikTok* Arheološkog muzeja Istre